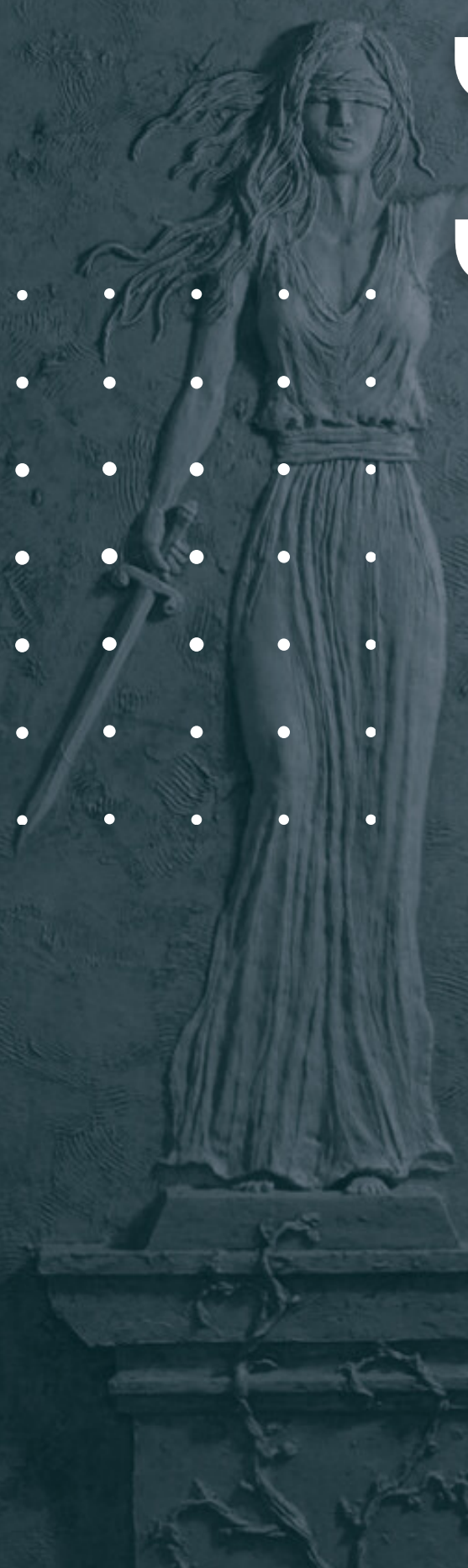

مجله
پژواک
عدالت
جنايات
عليه
بشرريت
CRIMES
AGAINST
HUMANITY

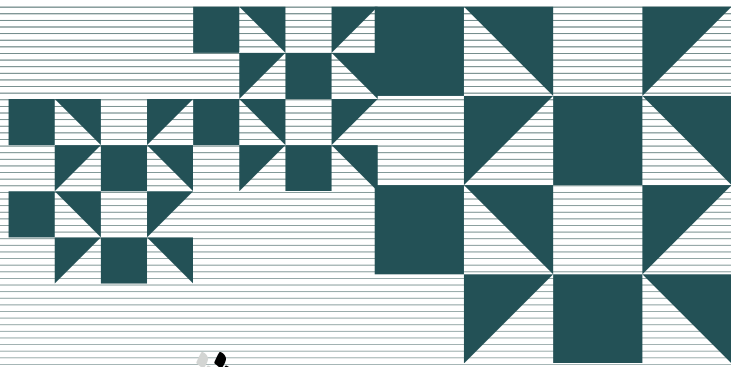

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ-

أُولَئِكَ جَزَاءُ هُمْ مَغْفِرَةٌ مِنْ رَبِّهِمْ وَجَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ° وَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ° قَدْ
خَلَقْنَا مِنْ قَبْلِكُمْ سُنَنٌ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ° هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى
وَمَوْعِظَةٌ لِلْمُتَّقِينَ ° وَلَا تَهْنُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَنْتُمْ
الْأَغْلَوْنَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ °

آنهائند که پاداش عملشان آمرزش پروردگار است و باغهایی که زیر درختان آنها
نهرها جاری است، جاویدان در آن بهشت‌ها متنعم هستند، چه نیکو است پاداش
نیکوکاران! °. پیش از شما مللی بودند و رفتند، پس در اطراف زمین گردش
کنید تا ببینید چگونه تکذیب‌کنندگان (وعده‌های خدا) هلاک شدند. ° این آیات
حجت و بیانی است برای (عموم) مردم، و راهنما و پندی برای پرهیزکاران. °
شما هرگز سستی نکنید و (از فوت متاع دنیا) اندوهناک نشوید، زیرا شما
فیروزمندترین و بلندترین ملل دنیایید اگر در ایمان ثابت قدم باشید. °

سوره آل عمران، آیات ۱۳۶-۱۳۹

سر واک

جنایات علیہ شہریت

عدالت

ہیئت تحریر:

انسپہ رضائی
امیر حسین رضازادہ
فاطمہ ملاح زادہ
سید مہدی موسوی
زہرا حیدری
آسیہ جمالی
فاطمہ زائر حیدری

باہنگاری:

جناب آقای دکتر محمد چمکوری
جناب آقای دکتر سید حسن موسوی
جناب آقای مصیب اشکی
جناب آقای یحیی مرادی علمدارلو

مدیر مسئول فاطمہ زائر حیدری

سر دبیر آسیہ جمالی

استاد مشاور سید حسن موسوی

طراح امیر حسین رضازادہ

طراح جلد امیر حسین رضازادہ

شماره مجوز ۱۴۰۰۴۹/۲۴

صاحب امتیاز انجمن علمی حقوق
دانشگاه پیام نور مرکز
بوشهر

۳ سخن
مدیر
مسئول

۴ چرا
جنایات
علیه
بشریت؟

۷۰ به
بردگی
گرفتن

۱۰ نسل کشی:
هویت
زدایی نوین

۱۴ خشونت
های
جنسی

۱۶ سالنامه
جنایات علیه
بشریت

۲۰
مصاحبه

۲۴ معرفی
کتاب

۲۵ سخن
پایانی

سخن مدیر مسئول

به نام خداوند لوح و قلم
که هستی بخشید ز ملک عدم

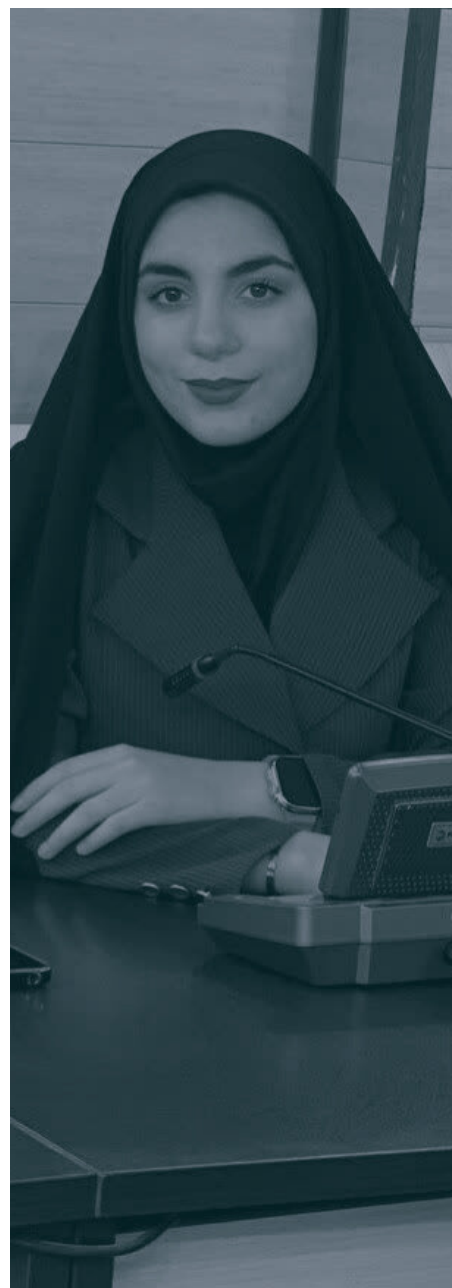
حمایت و قوت قلب شما دوستان عزیز موجب شد که این بار با سومین شماره نشریه پژوهاک عدالت در خدمت شما همراهان گرامی باشیم

سپاسگزاریم از همراهی و همکاری مجموعه عظیم انجمن علمی دانشگاه پیام نور بوشهر، اساتید محترم، دانشجویان، دانش آموختگان و وکلای گرامی برای زحماتی که در راهنمایی و هدایت ما در این مسیر متحمل شدند و قدران حضورتان هستیم

در نشریه حقوقی پژوهاک عدالت تصمیم بر این گرفتیم به موضوعی پردازیم که در جامعه امروزی به مهم ترین و داغ ترین مسئله تبدیل شده است، این بار در حوزه جنایت علیه بشریت، جنایتی که علیه یک جمعیت غیر نظامی ارتکاب می یابد و می توان جدی ترین شکل این جنایت را کشتار گروهی، نسل کشی، به بردگی گرفتن و خشونت های جنسی دانست

در جنایت علیه بشریت هدف یک گروه یک گروه خاص نیست بلکه به طور کلی یک جمعیت غیر نظامی شامل گروه های سیاسی و غیره در بر میگیره

تدوین و تصویب کنفواسیون منع و مجازات جنایات علیه بشریت، اقدام موثری در تحول نظام عدالت کیفری بین المللی و تقویت نظام های قضایی ملی. برای مقابله با بی کیفری به شمار می آید.

خانم...

فاطمه زائر حیدری
دانشجوی کارشناسی
رشته حقوق

چرا... جنایات علیه بشریت؟...

جناب آقای...
دکتر سید حسن موسوی
دکتری جزا و جرم شناسی
استاد دانشگاه

جنایات علیه بشریت سوالات دشواری را در حقوق بین الملل ایجاد میکند. چراکه این جنایات جرایمی هستند که میتوانند به طور کامل در داخل مرزهای یک کشور توسط اعضای آن دولت علیه گروه‌های انسانی یا به تعبیری دیگر سایر اعضای همان دولت مرتکب شوند. حال آنچه که توجه محققان و دکترین را در باب عنصر روانی این جنایات به خود جلب کرده است، درکی سنتی از حق انحصاری یک دولت بر جنایات ارتكابی در مرزهایش می‌باشد. که از جهتی برخی آن را ضامن اقتدار نظام سیاسی یک کشور و مفهوم یک دولت میدانند اما این تعدی و تفریط هاست که موجب نفوذ ایرادات و سرایت جنایاتی آنچنان فجیع می‌شود که انسان‌ها در سراسر جهان به حکم فطرت خویش تجویز عدالت را تنها راه نجات و رهایی همنوعان خود و بالاخص فرزندان خویش در آینده‌ای نه چندان دور میدانند.

بنا به نظریه پیروان مکاتب مختلف بشری که همواره برخی از آنها در جهت تثبیت و محکم ساختن بنیان‌های حقیقی انقلاب‌های فکری و حقوقی و کسب صلاحیت دست بردن به ابزارها و قواعد آن در سراسر جهان کوشیده‌اند، و هر کدام به نوبه خود با تمام توان و گاهی به قیمت جان خویش موفق به وارد کردن ضرباتی بر حامیان بی‌عدالتی و فرهنگ شنیع بی‌کفیری و تبعیض در اجرای اصول ضروری بقای انسانیت که همواره بوده و هستند، وارد کنند. نگاهی مختصر به آنچه که ملت‌ها در طول تاریخ از سر گذرانده‌اند خالی از لطف نیست، علت می‌تواند پرهیز از اشتباهات گذشته و یا نیز ممانعت از تکرار باشد، اما برخی پا فراتر نهاده و اجازه قمار بر زندگی و ارزشمندترین سرمایه‌ی انسان‌ها را نه تنها نداده‌اند، بیکار ننشسته و با کشف مبانی اخلاقی حقوق اعم از مدنی و کیفری، با رویکردی فراملی و بین‌المللی پرداخته‌اند.

در مجموع میتوان جنایات علیه بشریت را بدون قید حصر به شرح زیر بشمرده: بردگی انسان، کشتار جمعی یا نسل کشی، دزدی دریایی در دریای آزاد، هواپیما ربایی و اخلاف در امنیت هوایی، تروریسم، تبعیض نژادی، قاچاق مواد مخدر و دارو های روان گردان، جرایم ارتكابی علیه افراد مورد حمایت بین المللی از جمله مامورین دیپلماتیک، شکنجه، و در نهایت آلودگی گسترده محیط زیست هوا و دریا. (دکتر محمد رضا ضیایی بیگدلی دوره حقوق بین الملل عمومی ش 15)

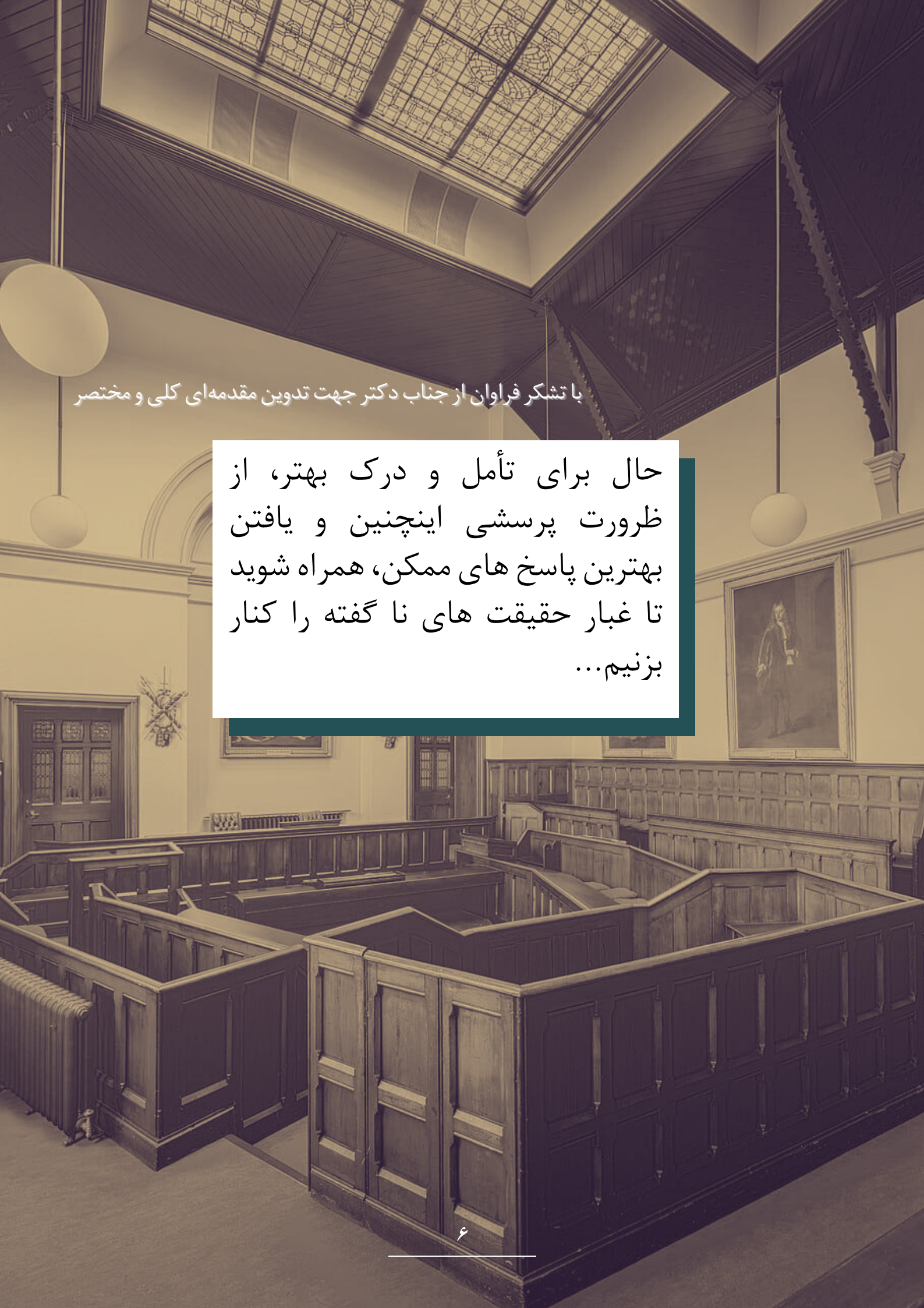
حال با شرحی اینچنین مختصر می توان به ضرورت تشکیل معاهدات و کنوانسیون های متعدد در سطح بین الملل پی برد از جمله کمیسیون حقوق بین الملل مصوب سال 1991 که همه آن را تحت عنوان جنایت بین المللی دولت ها میدانند و یا دیوان کیفری بین المللی که بعنوان مرجع رسیدگی کننده شناخته و صلاحیت رسیدگی به جنایات بین المللی مقرر شده در اساسنامه این دیوان (اعم از رسیدگی به جنایاتی چون نسل کشی و فروعات آن، جنایات جنگی و ... را دارد. چالش اصلی آنجاست که ناقضان حقوق بشر بیکار ننشسته و به این راحتی تن به کاستن از خود کامگی خویش نخواهند داد و با دست بردن به شیوه ها و راهبرد ها اعم از نوین و سنتی، دست به نفوذ، تخریب، تلقین اهداف خود برده اند.

«نقض عمده و فاحش هر تعهد بین المللی که برای حفظ وجود انسان و تضمین حق ملت ها در تعیین آزادانه سرنوشت آنان و تضمین حفظ محیط زیست اهمیت اساسی دارد.» تنها نوشتاری است که در طرح مواد راجع به مسئولیت بین المللی کشور ها مورخ 1991 به آن بسنده شده و هیچ تعریف دیگری حتی در اساسنامه دیوان کیفری بین الملل هم نیز از جنایات علیه بشریت نیامده است. مصادیق ذکر شده در این طرح به شرح زیر است:

نسل کشی یا کشتار جمعی (Genocide)، تبعیض نژادی (Apartheid)، استقرار یا حفظ جابرانه، سلطه استعماری، آلودگی گسترده هوا و دریا. (براساس ماده 19 طرح مذکور)

اما از آنجایی که تنها این مصادیق به نظم و سیاست جنایی حاکم بر جهان کنونی منطبق نبوده و همچنین در مقابل شیوه های جدید ارتكاب و تهیه اسباب این جنایات کافی نبوده،

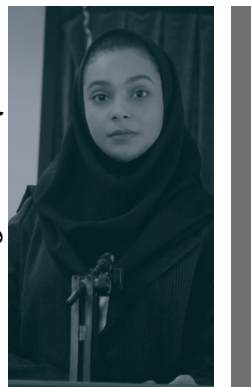
با تشکر فراوان از جناب دکتر جهت تدوین مقدمه‌ای کلی و مختصر

حال برای تأمل و درک بهتر، از
ضرورت پرسشی اینچنین و یافتن
بهترین پاسخ‌های ممکن، همراه شوید
تا غبار حقیقت‌های نا گفته را کنار
بزنیم...

به بردگی گرفتن

خانم...
انسیه رضایی
دانشجوی کارشناسی
رشته حقوق

برده نیز مانند سایر داراییها موضوع دادرسی قرار گرفته است و احکام بسیاری در مقوله برده و برده داری صادر شده است. هیچ کس نمیداند بردگی دقیقاً از چه زمانی آغاز شده است اما این پدیده از زمان آغاز، تاریخ ثبت شده و بخشی از جامعه بشری بوده است؛ برده کسی است که جزو اموال شخص دیگر یا دولت است یک ابزار کار همچون خیش چکش یا قاطر در سال 100 قبل از میلاد، یونان (مرکز روم، تجارت جهانی برده را فتح کرد و جایش را گرفت رومیان برای نظارت بر تجارت برده، تملک برده و رفتار با او و حقوق و مسئولیتهای اربابان برده ها و شیوه احتمالی کسب آزادی توسط آنها سیستم قوانین مدنی و جنایی وضع کردند؛ آیین نامه قوانین، مدنی مشهور به قانون روم، قرن ششم میلادی وضع شد با نگاهی به تاریخ اقتصادی و فرهنگی دنیای باستان میبینیم که برده داری پیشینه ای بسیار کهن دارد؛ ایران نیز در سایه جنگ از این قافله عقب نمانده است؛ پیوسته آتش جنگ میان ایران و روم شعله ور بود و طرفین اسرای جنگی یکدیگر را برده میکردند تبدیل اسیران جنگی به برده و به دست آمدن نیروی کار مجانی سبب شد علاوه بر غذای کافی در خانواده مازاد محصول ذخیره شود و افراد علاوه بر غذای ماه بانفوذ به مالک اموال و برده تبدیل شدند برده دار به رنج و تلف شدن استعدادها و فرصت زندگی بهتر برای برده نمیاندیشید و بهره کشی از برده را ستمگری نمیدانست؛ مجموعه ای از ارزشها و هنجارها به کار او مشروعیت میبخشید در نظام برده داری، ایران اسیران جنگی یاغیان دینی و سیاسی و افراد فقیر و ناتوان که از عهده اداره زندگی خود و خانواده بر نمی آمدند به بردگی میرفتند. خرید و فروش بردگان برای کار و سوددهی امری عادی و متعارف بوده است.

به برده یا بنده انسانی که قانون او را در تملک دیگری میداند در مادیان، دو اصطلاح بنده و آنشهریگ به کار رفته است: bandag خدمتکار، نوکر، پیشخدمت خادم بنده برده ایرانی و زردشتی). ansahrig: برده (برده غیر ایرانی و غیر زردشتی).

عوامل بردگی

کاربرد واژه آنشهریگ در مادیان به معنی غیر شهروند (خارجی) را میتوان برای بردگانی دانست که منشأ بردگی آنها جنگ بوده است.

الف) حکم نخست 10 فرزند مادر برده، برده متولد میشود. گویند که تا خدایی (= پادشاهی بهرام مردمان صاحب بردهای، بودند، که از پدر برده آنان < زاده شد، نه آنکه از مادر برده آنان. چرا که سوشیانس (مفسر) 12 گفت که بچه به پدر تعلق دارد، اما اکنون می گویند که به مادر پیش از فرمانروایی بهرام، پنجم مفسر معتقد بود بچه متعلق به پدر است اگر پدر برده بود، فرزند او هم برده میشد اما بعد از فرمانروایی، بهرام قوانین تغییر میکند و فرزند به مادر تعلق دارد؛ فرزند برده آبستن نیز به عنوان برده فروخته میشود.

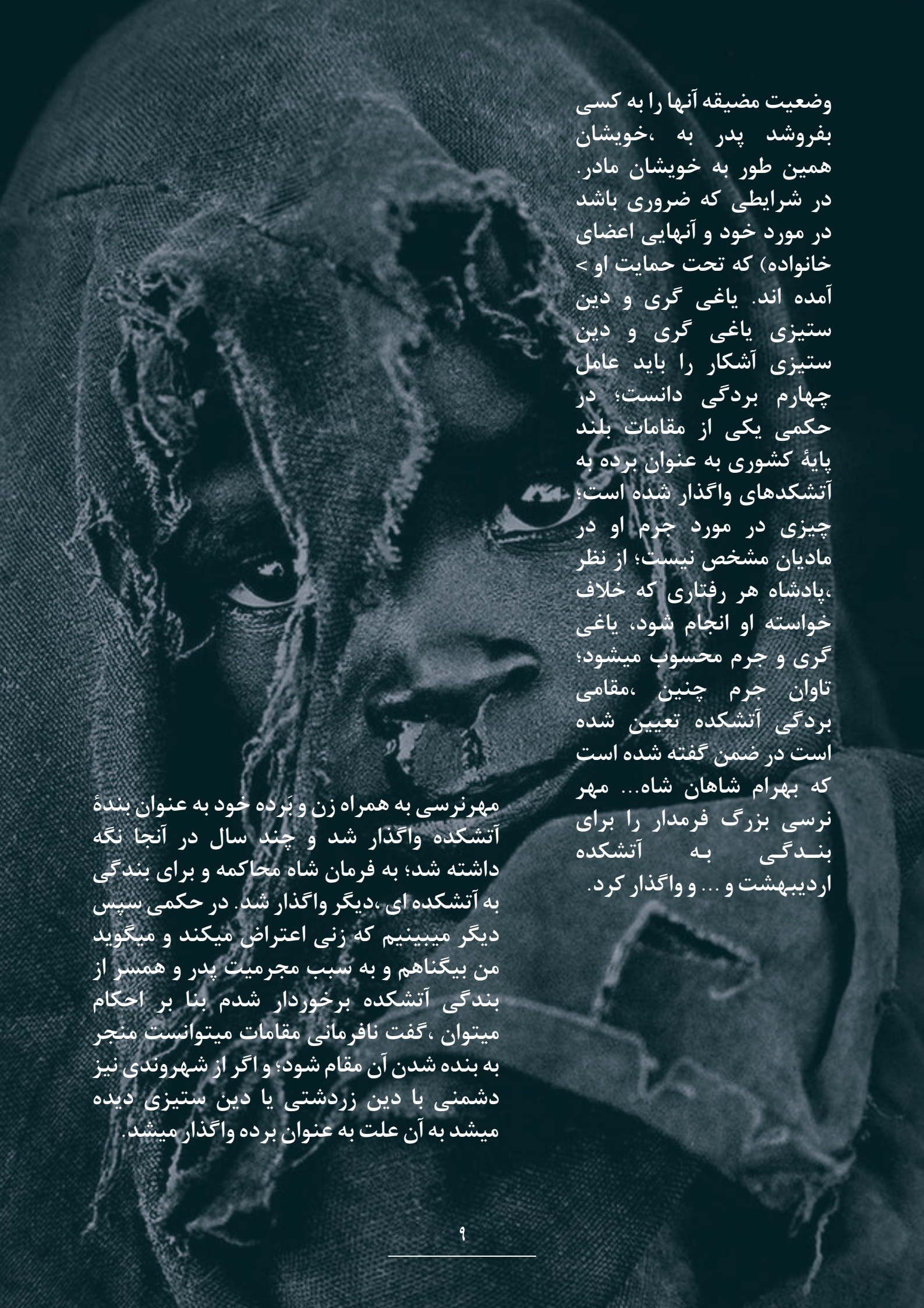
فروش فرزند به: بردگی پدر در شرایط درماندگی و رهاشدگی و نهایت فقر و بیماری میتواند فرزندش را به بردگی بفروشد قانونگذار پیشنهاد میکند، که فرزند به فامیل پدر یا مادر فروخته شود؛ شاید به دلیل الفت و وابستگی میان، خویشان بردگی در آن خانواده تداوم نیابد. پدر در شرایط اضطرار علاوه بر فرزند میتواند حتی خود و سایر افراد تحت حمایت خود را به بردگی بفروشد.

تنها پدر مجاز است فرزند را به بردگی بفروشد و در حالت مرگ و بیماری مجاز است، تنها در

این گفتار از نوع نظری و با روش توصیفی تحلیلی صورت پذیرفته است. هدف آن، تحلیل و بررسی قوانین حقوقی برده و برده داری از مجموعه هزار قضاوت بوده است. صدور احکام بسیار نشان میدهد که چقدر وجود بردگان برای انجام امور مختلف، اشراف لازم و حیاتی بوده است؛ قانونگذاران با تنظیم حقوق، بردگی تلاش میکنند ضمن حفظ بردهداری و رضایت برده دار، شرایط بهتری برای بردگان فراهم، شود تا در جامعه مورد حمایت باشند؛ و هرگز به شورش نیاندیشند و همچنان به خدمت اربابان خود پردازند مادیان هزار دادستان به خط و زبان فارسی میانه (پهلوی ساسانی نوشته شده است؛ تحلیل و بررسی احکام بردگی نخستین پژوهش مسند از این کتاب ارزشمند حقوقی است.

برده و بنده برای بیان یک مفهوم به کار میروند؛ برده کسی است که سود میدهد؛ بنده کسی است که بسته شده یا بند به دست و پا دارد احتمالاً برای جلوگیری از فرار، پایش با زنجیر بسته میشود.

وضعیت مضیقہ آنها را به کسی
بفروشد پدر به ،خویشان
همین طور به خویشان مادر.
در شرایطی که ضروری باشد
در مورد خود و آنهایی اعضای
خانواده) که تحت حمایت او <
آمده اند. یاغی گری و دین
ستیزی یاغی گری و دین
ستیزی آشکار را باید عامل
چهارم بردگی دانست؛ در
حکمی یکی از مقامات بلند
پایه کشوری به عنوان برده به
آتشکده‌های واگذار شده است؛
چیزی در مورد جرم او در
مادیان مشخص نیست؛ از نظر
پادشاه هر رفتاری که خلاف
خواسته او انجام شود، یاغی
گری و جرم محسوب میشود؛
تاوان جرم چنین ،مقامی
بردگی آتشکده تعیین شده
است در ضمن گفته شده است
که بهرام شاهان شاه... مهر
نرسی بزرگ فرمدار را برای
بندگی به آتشکده
اردیبهشت و ... و واگذار کرد.

مهرنرسی به همراه زن و برده خود به عنوان بنده
آتشکده واگذار شد و چند سال در آنجا نگه
داشته شد؛ به فرمان شاه محاکمه و برای بندگی
به آتشکده ای، دیگر واگذار شد. در حکمی سپس
دیگر میبینیم که زنی اعتراض میکند و میگوید
من بیگناهم و به سبب مجرمیت پدر و همسر از
بندگی آتشکده برخوردار شدم بنا بر احکام
میتوان ،گفت نافرمانی مقامات میتوانست منجر
به بنده شدن آن مقام شود؛ و اگر از شهروندی نیز
دشمنی با دین زردشتی یا دین ستیزی دیده
میشد به آن علت به عنوان برده واگذار میشد.

نسل کشی: هویت زدایی نوین

آقای...

امیرحسین رضازاده
دانشجوی کارشناسی
رشته حقوق

ما خَلَقَكُمْ وَ لَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَاحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ- سوره لقمان آیه 28

بسیاری از مردم احتمالا می توانند به این سوال پاسخ دهند که "نسل کشی چیست؟" و حتی یک یا دو مورد را نام ببرند، شاید بتوان به گوشه و کناری از وقایع ای که بعد ها جامعه جهانی با عناوینی چون هولوکاست (Holocaust 1933) و رواندا (Rwanda 1994) از آن یاد می کنند اشاره کرد؛ که بدون شک وجدان عموم هر جامعه آنها را از جمله تاسف بار ترین صفحات تاریخ زندگی بشریت دانسته است و لزوم ورود علم حقوق از بدو تولد، به اینگونه مسائل بیش از پیش به چشم می خورد چرا که «تاریخ زندگی بشر ستم های را که حکمرانان زورگو بر مردم روا داشته اند را هیچگاه از یاد نمی برد و قربانیان این جنایات همیشه در پی آن بوده اند که چاره ای برای آن بیابند و بخاطر آن است که انسان به حکم فطرت خویش خواهان دادگستری است. «دکتر ناصر کاتوزیان، مقدمه علم حقوق ش 113_ لذا برای دستیابی به عدالت، حقوقدانان با کشف و تفسیر قواعد علم حقوق و دست بردن به وسایل آن، در تثبیت حقوق بشریت همواره پیشگام بوده اند؛ که در این نوشتار به پیرامونی از آن موضوعات در قالب نسل کشی یا همان کشتار جمعی (Genocide) خواهیم پرداخت.

درباره مفهوم واژه نسل کشی اختلاف نظر بسیار است، چرا که در طول سرگذشت تاریخی بشریت معنای اولیه خود را از دست داده و با وقایعی که در جنگ های جهانی اول و دوم از سر گذرانده تواما در حال تغییر بوده است. این واژه برای نخستین بار توسط حقوقدان لهستانی بنام رافائل لمکین، برای توصیف جنایاتی که به نابودی تدریجی گروه های انسانی می انجامید، مورد استعمال قرار گرفت. سپس از این واژه برای شرح اعمال بیرحمانه جنایت کاران آلمان نازی در محاکمات نورنبرگ استفاده شد.

در یازدهم دسامبر سال 1946 میلادی (همزمان با سال 1325 شمسی) مجمع عمومی سازمان ملل متحد (The General Assembly Of The United Nations) اقدام به اخذ تصمیمی مبنی بر جرم انگاری جنایت نسل کشی، با استناد به قوانین بین المللی کرد. نتیجه حاصل از اتخاذ این تصمیم، کنوانسیون پیشگیری و مجازات جنایت نسل کشی (CPPCG: Convention on The Prevention And Punishment Of The Crime Genocide) بود که در تاریخ 9 دسامبر سال 1948 میلادی تصویب و لازم الاجرا شد. مصادیق ذکر شده در این کنوانسیون به شرح ذیل می باشد :

« هر یک از اعمال زیر، که به قصد صدمه کلی یا جزئی یک گروه ملی، قومی، نژادی یا مذهبی انجام می شود: -کشتن جمعی اعضای یک گروه (اعم از ملی، قومی، نژادی یا مذهبی)

-ایجاد صدمات جدی جسمی و یا صدمات روحی به اعضای یک گروه

-تحمیل عمدی شرایط زندگی جمعی، به گونه ای محاسبه شده که به طور کلی یا جزئی قصد آسیب و صدمه فیزیکی افراد را به همراه داشته باشد.

-جلوگیری از زاد و ولد و تولد در داخل یک گروه (اعم از ملی، قومی، نژادی یا مذهبی)

-انتقال اجباری کودکان از گروهی به گروه دیگر.»

در باب عنصر روانی این جنایت باید گفت که نظریات متفاوتی مطرح است، که با این وجود نمی توان لزوم احراز عنصر روانی جرم را نادیده گرفت. ماده 30 اساسنامه دیوان بین المللی کیفری به تاکید بر این امر می پردازد. آنچه که همگی میدانیم، نسل کشی جنایتی است که با انگیزه طلبی های گروهی و به قصد نابودی گروهی دیگر صورت می گیرد و عنصر قصد از شرایط اساسی تحقق این جرم می باشد و از آن جایی که قربانی این جنایت، نه به عنوان یک فرد، بلکه بعنوان عضوی از یک گروه، قربانی می شود و هدف اصلی و مستقیم این جنایت گروه است نه فرد. لذا تبیین این نوشتار در تشخیص سوء نیت مرتکب و رفع ابهامات سابق از حیث عنصر روانی بسیار کارساز است: «چنین اعمالی معمولاً بر اثر یک حادثه یا قصور ساده ارتکاب نمی یابد. ماهیت این جنایت بگونه ای است که وجود حالت روحی یا قصد و سوء نیت خاص در مورد کسب نتایج کلی، چنین اعمال ممنوعه ای را می طلبد» - دکتر محمدعلی اردبیلی خرداد 1384

از جمله عناوین ذکر شده قابل مجازات نسبت به مرتکبین این جنایات که شامل اقدامات و افعال خاصی میباشد، طبق این کنوانسیون عبارت است از: 1. کشتار جمعی یا قتل عام (مباشرت) 2. توطئه برای ارتکاب نسل کشی (شروع به جرم) 3. تحریک مستقیم و علنی برای اقدام به نسل کشی (تسبیب) و 4. همدستی در اقدام به نسل کشی (معاونت). نکته حائز اهمیت در عنصر ارتكابی این جرم این است که اقدامات نام برده شده در این کنوانسیون مقید به نتیجه از پیش تعیین شده اعم از کشته شدن، صدمه دیدن جسمی یا روحی، تحمیل عمدی و... نبوده و گاه نیز حتی از حالت بالقوه به بالفعل سرایت نمیکند. همانطور که گفته شد برنامه ریزی یا تحریک به نسل کشی حتی قبل از شروع کشتار از جمله مصادیق این جنایت می باشد؛ حال آنچه که بنظر می رسد این است که « نسل کشی همیشه فقط اتفاق نمی افتد، بلکه همیشه راهی هست که به نسل کشی منتهی شود. » -نقل از رافائل لمکین (Rafael Lemkin) حقوقدان لهستانی.

YOU DON'T
TO BE MUSLIM
ARE AND PRAY
FOR GAZA,
U JUST NEED
BE HUMAN"

تا کنون بیش از 85 کشور جهان جنایت نسل کشی را در قوانین داخلی خود گنجانده اند. کشور ما ایران، معاهده پیشگیری و مجازات نسل کشی (CPPCG) را تصویب و اساسنامه رم را امضاء کرده "دیوان بین الملل کیفری" اولین دادگاه «دائمی» در حوزه مسائل کیفری در سطح بین الملل می باشد که به هدف پایان بخشیدن به «فرهنگ بی کیفری» ناقضان «حقوق بشر» و رسیدگی و مجازات مرتکبان شدیدترین جرایم بین المللی، تأسیس شده است و رسیدگی به جنایت موضوع بحث در سطح بین الملل در صلاحیت این مرجع می باشد. هر چند با تصویب معاهده فوق الذکر در مجلس شورای اسلامی و به استناد ماده 9 قانون مدنی، معاهده مذکور جزء قوانین عادی ایران تلقی می شود، اما از آنجا که معاهده مذکور مجازاتی برای نسل کشی تعیین نکرده و آن را بر عهده دولت های متعاقد گذاشته و تا کنون قانونی ناظر به مجازات نسل کشی در ایران به تصویب نرسیده است. از این رو برای محاکمه و مجازات مرتکبان نسل کشی با خلاء قانونی مواجه هستیم.

به طور خلاصه، دانستیم که جنایت نسل کشی از جمله اصطلاحات حقوقی پیچیده است و نیازمند به اعمال تدبیر هایی جامع و بازدارنده می باشد، همان طور که اشاره شد عنصر مادی این جرم صرفاً مقید به وقوع آن (یعنی قتل و کشتار) نیست لذا صرف اینکه فرد جنایتکار را پس از گذشت مدت طولانی از وقوع، به هنگام دادرسی به عنوان مجرم در این جنایت قلمداد و مجازات کنیم تنها شکل عدالت را دارد چرا که انسان های زیادی تا همان لحظه از ارزشمند ترین دارایی خود سلب شده اند که قابل بازگشت و جبران نمی باشد و به تعبیری "دیگر کار از کار گذشته است"، در یک نگاه کلی خواهیم دریافت که دسترسی به گمشده ای چون عدالت گاه با فراز و نشیب هایی همراه است که انسان جویای خود را به چالش میکشاند؛ هرچند که ممکن است سنگ های کوچک و بزرگ مانع سرازیر شدن چشمه عدالت شوند، اما هرگز نتوانند به سرچشمه و ذات آن خدشه ای وارد کنند....

خشونت های جنسی

خشونت های جنسی یکی از انواع خشونت های است که از اجبار جنسی تا سواستفاده است. مثل تماس بوسه ناخواسته و لمس نوازش کردن اجباری را شامل می شود. تجاوز جنسی به زنان در همه کشور های جهان گسترده بوده و جز مشخصات برتر جنسی است.

1- نمی توان خشونت جنسی را محدود فقط به رابطه دانست.

2- نمی توان گفت که خشونت جنسی همیشه به زور است گاهی رضایت طرفین هم است.

3- تجاوز بین شرکای جنسی مرد و زن نیست می تواند بین شرکای همجنس گرا باشد.

4- تجاوز فقط شامل افراد غریبه نمی شود بلکه شامل فرد شناخته شده مثل همسر یا نامزد یا پارتنر است.

خشونت جنسی در تمام جهان اتفاق افتاده در بعضی کشورها تحقیقات زیادی بوده ولی در بعضی کشورها کمتر بوده. بعضی از زنان خشونت جنسی را از شخص دیگر تجربه کرده اند و بعضی دختران بزرگسال اولین تجربه جنسی شان را تحت اجبار بوده است. مثال: در جنگ ها به زنان و دختران تجاوز می شده و خشونت جنسی بود یا قاچاق زنان و دختران بوده و آنها را خرید و فروش میکردن به عنوان برده. در عین حال خشونت جنسی باعث آسیب های روحی و جسمانی می شود و موجب بیماری های می شود و خطراتی برای فرد و جنین تازه متولد شده دارد.

خانم...

فاطمه ملاح زاده

دانشجوی کارشناسی

رشته حقوق

تأثیر سلامتی روحی ذهنی و جسمانی فرد ممکن است در بازه زمانی مدت طولانی بهبود یابد. مرگ های بعد از خشونت جنسی ممکن است در اثر خودکشی یا بیماری های روحی و روانی باشد که طی تجاوز جنسی اتفاق می افتد. خشونت جنسی می تواند آسیب های روحی به فرد وارد کند که فرد تحت تأثیر قرار بگیرد و از طرف خانواده و دیگران طرد شود. رابطه برقرار کردن با قربانیان همرا با زور ممکن است خشنودی جنسی پیدا کند، هر چند هدف آنها تسلط و قدرت بر فرد تجاوز شده است. افرادی که با شریک زندگی شان رابطه با زور برقرار میکنند معتقدند که عمل آنها قانونی است به دلیل اینکه آنها ازدواج کرده اند. تجاوز به زنان و مردان و جوانان به عنوان اسلحه ای در جنگ استفاده می شود. خشونت جنسی علیه زنان به عنوان یکی از بزرگ ترین موارد نقص حقوق بشر است. حتی مورد توجه جامعه جهانی خصوصا مدافعان حقوق زنان بوده است. در تجاوز به زنان دو دیدگاه مختلفی وجود دارد.

1. تجاوز که با قدرت و کنترل بر زنان تحت مرد سالانه است.
2. تجاوز با میل مردان جهت برطرف کردن نیاز های خود و آموزش دادن است.

در دیدگاه اخیر با آگاهی از نقش های جنسی و اجتماعی پذیرفته شده است و توسط زنان و مردان شکل اجتماعی گرفته است و جای تعجب نیست که مدافعان حقوق زنان به دیدگاه اول تاکید دارند و تجاوز جنسی به عنوان یک حادثه اجتماعی است. در جامعه ایران زنان قربانی تجاوز جنسی بیشتر به عنوان شریک جنسی برخورد داشته و این نوع دیدگاه سنتی باعث می شود بخش زیادی از شکایات زنان قربانی در مراکز قضایی و پلیس به رسمیت شناخته نشود و اهمیتی داده نشود.

سالنامہ

حنايات علیہ بشریت

«بیچ اثر هنری نیست کہ بہ قیمت جان انسانی بیارزد»

۔ رافائل لیکین

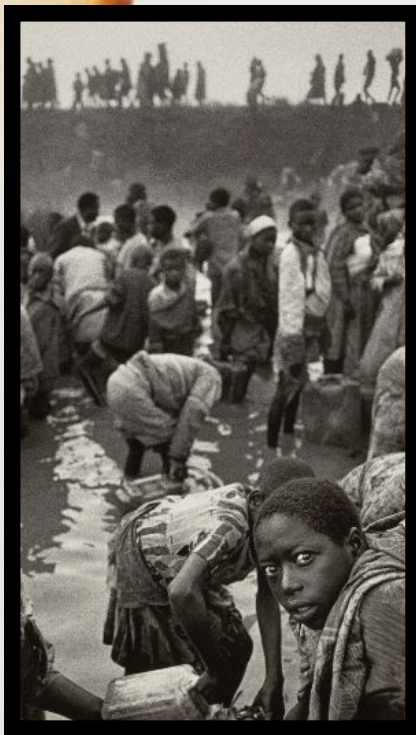
گھر دا آورندہ:

امیر حسین رضا زادہ
دانشجوی کارشناس حقوق

"بدون شک، شرح آنچه که بشریت از سر گذرانده است. در بسنده کردن به نوشتاری این چنین مختصر کافی نیست، از سویی به جرئت میتوان گفت جهل ما نسبت به این گونه مسائل به هیچ وجه رافع مسئولیت انسانی مان نخواهد بود."

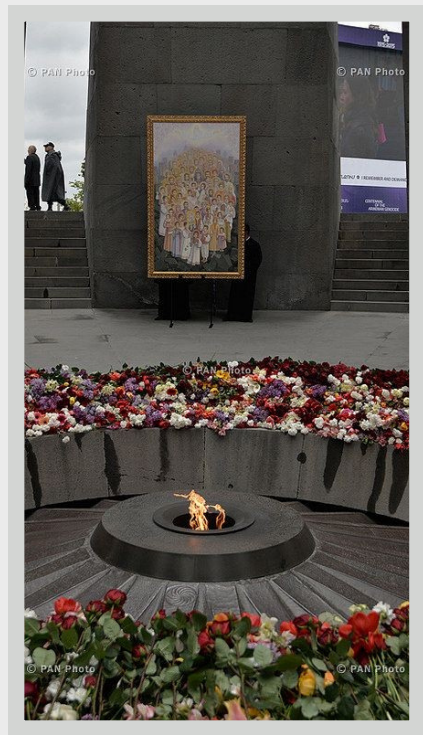
1994

تاریک ترین فاجعه انسانی نیم سده گذشته، نسل کشی رواندا (Rwanda) واقع در آفریقای مرکزی بود. حین جنگ داخلی توسط جنبش نظامیان ضد توتسی (Anti_tutsi racism) با دخالت فرانسه آمار تخمینی قربانیان: حدود 1 میلیون نفر کشته و 500 هزار مورد تجاوز جنسی

1930-1933

نسل کشی در جمهوری شوروی-سوسیالیستی سابق اکراین معروف به هولودومور (Holodomor) توسط رژیم استالین آمار تخمینی قربانیان: حدود 7 میلیون نفر بنا و مجسمه ساخته شده معروف به "لحظاتی از خاطرات کودکی"

1915-1923

نسل کشی آرامنه در دوران حکومت امپراطوری عثمانی، از جمله سهمگین ترین و ناگوار ترین نسل کشی های تاریخ بشریت... آمار تخمینی قربانیان: حدود 2 میلیون نفر بنای یادبود ساخته شده برای سوگواری قربانیان این جنایات

1976-1980

نسل کشی جمهوری دموکراتیک کامبوج معروف به "Camodian genocide" توسط دولت خمرهای سرخ. با اندیشه های استالینیستی و مائونیستی
آمار تخمینی قربانیان: حدود 1.5 میلیون نفر

1939-1945

"هولوکاست (Holocaust)" نسل کشی یهودیان اروپایی و دیگر اسرا توسط آلمان نازی (Nazi) حین جنگ جهانی دوم.
آمار تخمینی قربانیان: حدود 4 الی 7 میلیون نفر

1947-NOW

نسل کشی در فلسطین - و غزه (Gaza) توسط رژیم اشغالگر صهیونیستی. و جنایاتی اعم از کودک کشی. و حمله به مجروحین، غصب اموال فلسطینیان. و ایجاد شرایط نامناسب زندگی برای شهروندان (نبود غذا و آب سالم)

1980-1988

جنگ تحمیلی هشت ساله ایران توسط دولت بعث عراق که دفاع مقدس (Holy-Defense) نام گرفت و دیگر جنایات جنگی دولت عراق در بکارگیری سلاح های جنگ نوین اعم از شیمیایی و میکروبی....
آمار: حدود 500 هزار شهید (اعم از شهدای رزمنده و مردم غیرنظامی) تاکنون

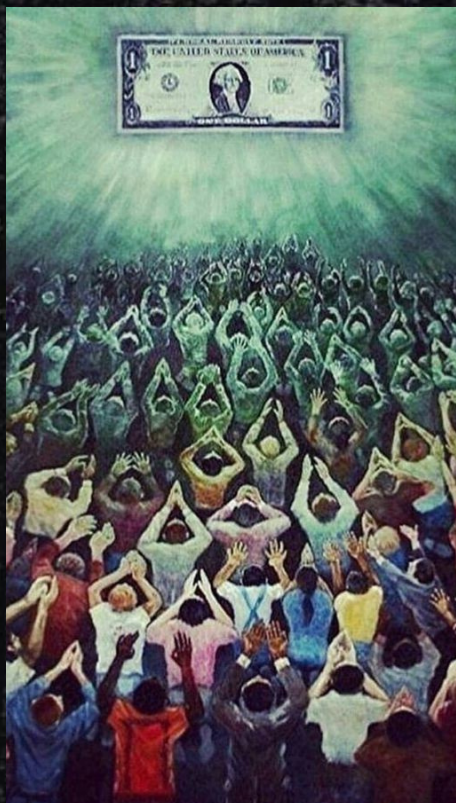
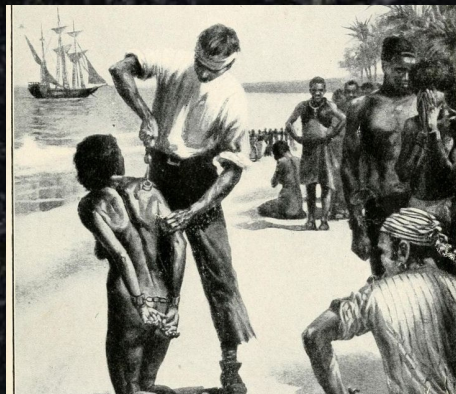

1651

"Black slavery"

برده داری سیاه
عنوانیست که برای
اشاره به، به بردگی
گرفتن سیاه
پوستان آفریقایی
توسط پرتغالی ها و
سایر کشورهای
غربی مورد
استعمال قرار می
گرفت

1900

"White slavery"
برده داری سفید که از قرن
نوزدهم میلادی در
اروپا شکل گرفت و به
دیگر نقاط دنیا سرایت
پیدا کرد. ماهیت این
نوع برده داری استفاده
ابزاری و کالا دانستن
زنان است.

1950-NOW

از جمله موضوعاتیست که توجه بسیاری از
اندیشمندان را به خود جلب کرده و همگی آن را
"برده داری نوین-Modern Slavery" می نامند.
منشاء تاریخیچه و سیطره آن را میتوان پایان برداری
های سنتی به صورت علنی و آغاز جاه طلبی های
برخی دولت ها برای تشکیل حکومت جهانی
سکولاریسه شده دانست.

مصاحبه با

دکتر محمد

چمکوری

• دکتری فقه و حقوق

از دانشگاه بیروت

• مؤلف کتاب

• ریاست دانشگاه

مصاحبه کننده:

خانم...

آسیه جمالی

دانشجوی کارشناسی

رشته حقوق

سلام و عرض ادب و

احترام خدمت دکتر

چمکوری - رییس دانشگاه

پیام نور مرکز بوشهر

دکتر شماره سوم نشریه

پژواک عدالت در مورد

جنايات عليه بشریت

هست دوست داریم که

نظر شما رو در خصوص این

اتفاقات اخیر بدوینیم؟

بسم الله الرحمن الرحيم آنچه که اخیراً در غزه شاهد آن هستیم، برای آن دو اصطلاح به کار برده میشود. که اصطلاح اول آن جینو ساید ((Genocide)) یعنی نسل کشی و دومین اصطلاح انج ساید ترانسفر ((Enginesidetransfer)) است. که به آن کوچ اجباری نیز گفته میشود. یعنی درواقع رژیم صهیونیستی که سرزمین فلسطینیان را که به مدت بیش از هفتاد سال است که غصب و اشغال کرده به دلیل تنفر و انزجاری است که نسبت به فلسطینیان دارد. و حتی در قبل از این هفتاد سال هم این انزجار وجود داشته است درواقع میتوانم عنوان کنم صد سال یعنی حتی قبل تر از سال 1948 هم، از این دست اتفاقات وجود داشته است و تا الان که سال 2023 است سیاست کشتار، کشتارهای دسته جمعی، قتل کودکان و کوچاندن اجباری را درمورد فلسطینیان در پیش گرفته است. و اما این حملات و اتفاقاتی که ما بعد از 7 اکتبر در غزه شاهد آن هستیم و ماه ها است که رژیم صهیونیستی حملات خود را به طور گسترده و وحشیانه ای با استفاده از به کارگیری قدرت به شکل مفرط انجام میدهد (به طور مثال وقتی که از قدرتی استفاده می کنیم بر علیه دیگری اگر به حالت افراط برسد و زیادی در آن صورت گیرد این دیگر یک جنایت جنگی محسوب خواهد شد) و جای هیچگونه شکی در آن باقی نمی ماند همه ی حقوقدانان و آزادی خواهان دنیا متفق القول هستند، آنچه که اکنون در غزه شاهد آن هستیم و رای یک جنایت جنگی و نسل

کشی است و هدف آن کوچ اجباری مردم غزه است که در نظر دارند آنها را به منطقه ای به نام عریش در صحرای سینا کشور مصر کوچ دهند و درحال حاضر به واسطه اخباری که به سمع و نظر می رسد اینچنین تداعی می شود که سیاست آنها این است مجدداً غزه اشغال بشود و در آن شهرک های ایجاد بشود. به دلیل اینکه اسرائیل در سال 2005 میلادی غزه را ترک کرد، در آن زمان که آریل شارون (اریئل ساموئل مردخای شرایبر Ariel Samuel Mordechai Schreiber) سیاستمدار اسرائیلی و یازدهمین نخست وزیر رژیم صهیونیستی جلاد معروف صبرا و شتیلا غزه را ترک کرد عنوان کرد: اگر غزه زیر آب هم برود ما دیگر کاری به غزه نخواهیم داشت ولی درحال حاضر به دلیل یک سری از مسائل ژئوپولتیکی (geopolitics) و منطقه ای در تلاش اند که بخشی از غزه را حتی موضع شمالی آن را هم که شده به اشغال خود در بیاورند و به دلیل اهداف ژئوپولتیکی که مد نظر دارند یک کریدور (Corridor) ایجاد کنند که این کریدور از میان غزه و به بندر ایلات در اسرائیل و از طرفی هم به دریای سرخ و شبه جزیره عربستان سعودی اتصال پیدا میکند. درواقع به نحوی همه ی منفعتشان، در ایجاد همان کریدور، که به آن اشاره کردیم است. درحال حاضر جنگ غزه یک نسل کشی است ولی تحلیلگرهای مسائل سیاسی تحلیلی که از این موضوع میکنند این است که جنگ غزه یک جنگ کریدوری است و حتی اگر در سحرگاه 7 اکتبر جنبش حماس حملاتی را انجام نمی داد،

رژیم صهیونیستی حملات خود را جهت اشغال بخشی از نوار غزه جهت ایجاد یک کریدور به بندر ایلات انجام می‌داد. ولی در هر حال آنچه که اکنون در غزه در حال رخ دادن است یک جنایت جنگی محسوب می‌شود؛ و این سیاست رژیم صهیونیستی است که از بدو تاسیس این رژیم کشتار فلسطینیان و کوچاندن اجباری آنان را همیشه و با جدیت دنبال کرده است با این ادعا که این مکان سرزمین مادری ما است سرزمینی که بیش از دو سه هزار سال پیش داوود و سلیمان حکومت می‌کردند. افزون بر اینها ساکنان اصلی این سرزمین را قتل عام میکنند آنچه که ما اکنون شاهد آن هستیم نسل کشی، سیاست ترانسفر (transfer) یا کوچ اجباری، که تا به این حال ماشین نظامی رژیم صهیونیستی با بکارگیری زور و فشار قدرت مفرط نتوانسته است به اهداف خود دست پیدا کند و این پروپاگاندای رسانه‌های که رژیم صهیونیستی در رسانه‌ها ایجاد کرده بیشتر از سر استیصال و نمایش قدرت خود است و اینکه فی الواقع در صحنه چه اتفاقاتی می‌افتد مهم است.

پس شما می‌فرمایید که اتفاقات غزه مصداق بارز یک نسل کشی است؟
- بله

جناب آقای دکتر چمکوری توصیه شما به سازمان های بین المللی چیست؟
عنایت داشته باشید که سازمان های بین المللی در حال حاضر موضعی که اتخاذ کرده‌اند یک موضع دوگانه است همانطور که در در سخنان قبلی هم اشاره شد اتفاقاتی که در غزه در جریان است بالاتر از یک جنایت جنگی است. ولی سازمان های بین المللی محکومیت خود را صرفاً در قالب چند بیانیه محدود کرده‌اند و برای مثال آقای آنتونیو گوترش دبیرکل سازمان ملل متحد اظهار نظر کوتاه و مختصری داشتند، دیدیم که با چه واکنش های تندی از سوی مقامات رژیم صهیونیستی مواجه صورتی که اظهار نظر محکم و شدیدالحنی نبود ولی مقامات اسرائیلی تاب و تحمل شنیدن آن را هم نداشته و در پاسخ به آن گفتند که آقای گوترش لیاقت دبیر کلی سازمان ملل را ندارد هرچند که همان دبیر کل و سازمان ملل حملات ۱۷ اکتبر را محکوم کردند ولی بعد از آن همه جنایت و کشتار بیش از سیزده هزار نفر آدم اعم از زن و کودک در قبال یک موضع گیری ساده هم اینچنین واکنش تندی از خود نشان داده و تاب تحمل شنیدن آن را ندارند به دلیل اینکه سازمان های بین المللی در این مواقع حساس قدرت هیچگونه تصمیم گیری عملی ندارد که بتواند افراد بیشتری را از قربانی شدن نجات دهد. فلذا خود مردم هستند که با شجاعت، عزت و مقاومتی که انجام میدهند کرامت انسانی خود را حفظ کرده و از سرزمین مادری خود خارج نشوند بلاشک خروج از این سرزمین بدین معنی است که اسرائیل مجدداً یک نکبت دیگری بر فلسطینیان تحمیل کند.

جناب آقای دکتر چم کوری بنظر شما نقش ای سی سی و دیوان عالی بین المللی در این موضوع چگونه می تواند باشد؟؟

خب در حقیقت این موضوع می تواند تاثیر گذار باشد و اینکه شواهد و مدارک موجود است و رسانه ها تمامی این جنایت ها و استفاده اسرائیل از سلاح هایی که به لحاظ قانونی در جامعه بین المللی ممنوع است را ثبت نموده اند جا دارد که سازمان های بی طرف فلسطینی و نهاد های حقوقی تمامی مدارک و اسناد را جمع آوری کرده و تلاش کنند که نتانیاهو و وزیر جنگ او را همچنین فرماندهان نظامی آنها را به عنوان مجرم و جنایت کاران جنگی برای محاکمه به دادگاه های صالح بین المللی بکشاند همانطور که رهبران حزب نازی در آلمان بعد از جنگ جهانی دوم برای محاکمه و دادگاهی شدن به دادگاه های بین المللی کشانده شدند و تشکیل یک دادگاه بین المللی برای بررسی و رسیدگی به جنایات رژیم صهیونیستی الزامی است. ولو اینکه در هر نقطه از جهان که باشند باید تحت تعقیب و پیگرد قانونی از سمت مقام های قضایی بین المللی جهت محاکمه قرار بگیرند.

بسیار عالی سپاسگزارم از اینکه برای ما وقت گذاشتید مستدام و پاینده باشید.

((اشاره به یوم 1948 النکبه روز یادآوری نکبت، به معنای فاجعه فلسطین، است که شامل بیرون راندن صدها هزار فلسطینی و آواره شدن دائمی اکثریت مردم فلسطینی است. این روز عموماً در ۱۵ آوریل مقارن با اعلان منشور استقلال اسرائیل است روز آوارگی دسته جمعی فلسطینی ها از سرزمینی بود که قرار بود به اسرائیل تبدیل شود))، و موجب شد «۷۰۰ هزار نفر فلسطینی تقریباً یک شبه به پناهنده تبدیل شوند» رژیم صهیونیستی میخواهد همان نکبت سال 1948 را مجدداً در سال 2023 را تکرار کند که سیاست کشتار و کوچ اجباری را بر علیه فلسطینیان را در پیش گرفته است و بدین معنی است که در این جنگ کوچکترین و کم ترین قوانین مربوط به حقوق بشردوستانه نیز رعایت نشده است در نظر داشته باشید که قوانین بشر دوستانه مرتبط با زمان جنگ است و درواقع بدان معنی است که غیرنظامی ها طبق مفاد این قوانین باید از هرگونه حمله و تهاجمی مصون بمانند اما متأسفانه این مقوله رعایت نشده و اسرائیل با بی رحمی و درنده خویی تمام، تلاش بر کشتار حداکثری کرده است. و متأسفانه سازمان های بین المللی هم از قدرت بازدارندگی به سزایی برخوردار نیستند و لازم به ذکر است که جامعه کنونی جهانی نیازمند یک اتحاد برای تغییر در ساختار قوانین حقوق بشری سازمان ملل اقدامات فوری و لازمه را اتخاذ نمایند. زیرا همان قوانینی که ما در کتب درسی حقوق بشر میخوانیم ((نسل اول، نسل دوم و نسل سوم)) هیچکدام از این قوانین مورد اعتنا نبوده و آنچه که برای آنها مهم بوده عدم شکست رژیم صهیونیستی در این جنگ بوده است هرچند پیروزی برای این رژیم در افق وجود ندارد.

معرفی کتاب

جنایات علیه بشریت:
چالشی برای عدالت جهانی

نام اثر:

نویسنده:

جفری رابرتسون.

Geoffrey Robertson

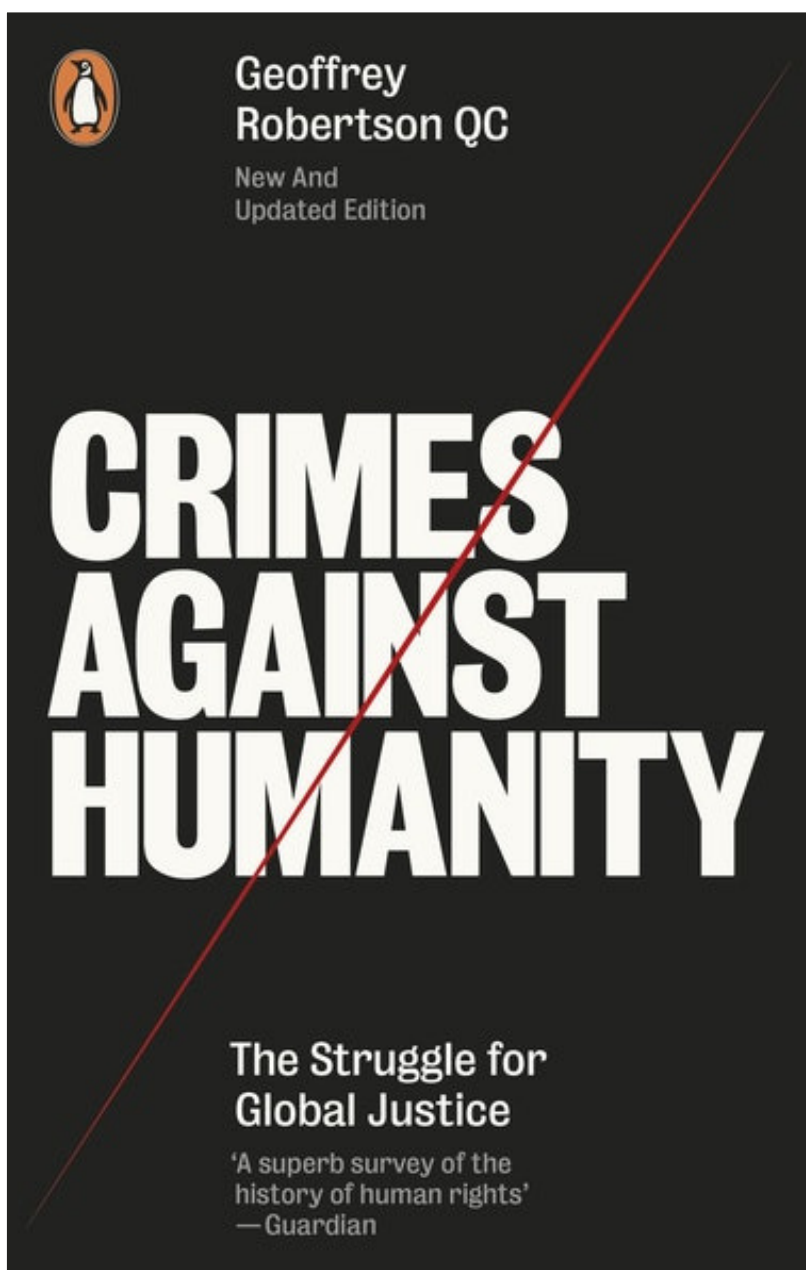
سال انتشار:

سال 1999 میلادی

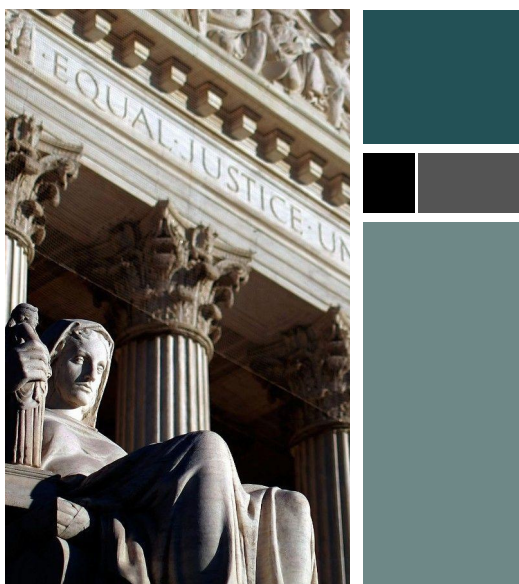
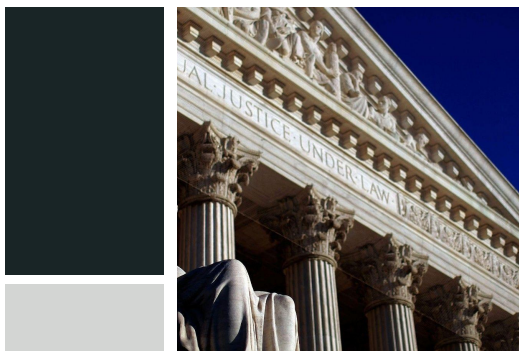
تهیه کننده مقاله:

امیر حسین رضازاده

نسخه جدید این کتاب به تازگی اصلاح و توسعه یافته است و نیز دارای فصول اضافی در مورد عراق و گوانتانامو می باشد و به بینش هایی از تجربه نویسنده از سال ۲۰۰۲ بعنوان قاضی تجدیدنظر سازمان ملل، در دادگاه ویژه جنایات جنگی پرداخته است. از جمله جریانات رسیدگی قید شده در این کتاب شامل محاکمه اشخاصی چون اسلوبودان، میلو شوویچ، صدام حسین و.... می باشد.

در ضمن ترجمه این کتاب توسط گروه پژوهشی ترجمه دانشگاه علوم اسلامی رضوی، زیر نظر دکتر حسین میر محمد صادقی، استاد نام و آشنای دانشگاه شهید بهشتی صورت گرفته و موجود می باشد.

برای قرن ها، این موضوع که نهاد های بین المللی بتوانند از طریقی به دولت ها نحوه رفتار با شهروندان خویش را امر و اجرایی کنند، رویایی غیر ممکن و دست نیافتی بنظر می رسید. اما اکنون پس از گذشت یک قرن از سهمگین ترین زمانه ها در طول تاریخ زندگی بشریت که تلفات بیشمار آن حدود ۱۶۰ میلیون نفر تخمین خورده است و دایره شمول آن نیز جهانی بوده و عناوینی چون جنگ ها (War)، نسل کشی ها (Genocide)، شکنجه ها، کوچ های اجباری و... از جمله عناصر مستقیم و تاثیر گذار در آمارهای به ثبت رسیده می باشند، لذا مصلحت بشریت طالب جنبشی برای نه از بین بردن مطلق آن، (چرا که تنها در پرتو و مشیت الهی نیز محقق خواهد بود.) بلکه به حداقل رساندن این پدیده ها نیز می باشد و مبنا و قوه التزام آن را قدرت سیاسی مبتنی بر مردم دانسته اند.

در این کتاب که عنوان "یک اثر حماسی" توسط مجله تایم (Time-London) را به خود اختصاص داده است، جفری رابرتسون (Geoffrey Robertson) از وکلای برجسته حقوق بشر در سطح جهانی و بین المللی، رشته های متفاوتی از تاریخ، فلسفه، حقوق بین الملل و سیاست را به هم می پیوندد تا نشان دهد که چگونه یک هویت جنایت علیه بشریت را که برای اولین بار در نورنبرگ تعریف شد، به کلیدی تبدیل سازد که در های بسته حاکمیت دولت را باز می کند و قدرت چیرگی بر ظالمان و شکنجه گران را در سایه عدالت به جامعه بین المللی اعطا می کند.

و وقت است دگر شست کفن دست دعا را

فریاد کفن نغمه «القدس لنا» را

آیین خن و سوگواری می‌نمایند و می‌نمایند

ای این لشکر خفاش صفت نور خدا را

ز آن خون که شستنی ز نذر آیین سرخست

قطره پیر بده زخم دل سبز بزمه قبارا
علی فردوسی

با تشکر از زحمات تمامی دست اندرکاران در

نگردآوری این نوشتار

و تمامی رهیویان عدالت در سراسر جهان...

شماره سوم | پژواک عدالت
انجمن علمی حقوق دانشگاه پیام نور مرکز بوشهر